

ÇOCUKLAR İÇİN GÜVENLİ VE BİLİNÇLİ İNTERNET KULLANIMI

KARDELEN GÜLER

Özet

İnternet, hayatımızın önemli bir parçası olsa da birçok tehlikeyide beraberinde getirir. Özellikle çocuklar, internet ortamında zorbalık, dolandırıcılık ve kişisel veri hırsızlığı ile karşılaşılabilir. Bu nedenle güvenli internet kullanımı büyük önem taşır. Bu tür risklerden korunmak için bazı temel kurallar vardır. Sosyal ağlarda yabancılarla sohbet etmekten kaçınmalı, yasa dışı içeriklere yönlendiren bağlantılara tıklamamalıyız. Bilmediğimiz kişilerden gelen mesaj, e-posta veya dosyaları açmamalıyız. Kişisel bilgilerimizi, şifrelerimizi ve ailemizin kredi kartı bilgilerini asla paylaşmamalıyız. Parola güvenliğimize dikkat etmeli ve elektronik posta dolandırıcılıklarına karşı bilinçli olmalıyız. Ayrıca, Türkçeyi düzgün ve doğru kullanmaya özen göstermeliyiz. Anlamsız kısaltmalar ve yabancı kelimeler yerine dilimizi doğru şekilde kullanarak kendimize olan saygımızı artırabiliriz. İnternette ne kadar bilinçli olursak, siber dünyada o kadar güvende oluruz.

Giriş

Günümüzde internet, çocuklar için vazgeçilmez bir bilgi kaynağıdır. Ve çocuklar için eğlence aracı haline gelmiştir. Çocuklar, çevrimiçi oyunlar oynayarak, video izleyerek, sosyal medya platformlarında vakit geçirerek dijital dünyada aktif rol alırlar. Ancak internetin sunduğu bu fırsatlar, aynı zamanda ciddi riskleri de beraberinde getirir. Çocuklar, siber zorbalık, kişisel veri ihlalleri, kimlik hırsızlığı, zararlı yazılımlar, yasa dışı içeriklere maruz kalır ve kötü niyetli kişilerle iletişim kurma gibi birçok olumsuzluklarla karşı karşıya gelirler. Bu rapor, çocukların siber güvenlik konusunda bilinçlendirilmesini amaçlar, ve onların güvenli bir şekilde interneti kullanmalarını sağlamak için alınması gereken önlemlerden bahseder.

Siber güvenliğin temel amacı nedir?

Siber güvenlik, internet ve dijital platformlarda bireylerin ve kurumların bilgilerini korumak, güvenli bir çevrimiçi ortam oluşturmak amacıyla geliştirilen stratejiler ve tedbirler bütünüdür. Siber güvenliğin temel amacı, dijital dünya içerisinde bireylerin mahremiyetini korumak, farkındalık oluşturmak ve bilinçli bir internet kullanımını teşvik etmektir.

Siber güvenliğin önemi nedir?

İnternet kullanımının artmasıyla birlikte siber güvenlik daha da önemli hale gelmiştir. Çocuklar ve gençler, bilinçsiz internet kullanımı nedeniyle birçok tehlikeye maruz kalabilmektedir. Siber güvenlik, şu nedenlerle büyük önem taşır:

- Kimlik hırsızlığı ve dolandırıcılık gibi tehditleri önler,
- Siber zorbalık ve istismar gibi tehlikelerden korunmaya yardımcı olur,
- Kişisel verilerin kötü amaçlı kişiler tarafından ele geçirilmesini engeller,
- Bilgi kirliliğiyle mücadele edilmesini sağlar ve güvenilir kaynaklara yönlendirir.

Çocuklar için siber tehlikeler nelerdir ?

1. Dolandırıcılık ve kimlik hırsızlığı

- Sosyal medya ve çevrim içi masum görünen reklamlara dikkat edilmelidir.
- Kötü niyetli kişiler, çocukları kişisel bilgilerini paylaşmaya ikna edebilir.
- E-posta yoluyla zararlı linkler gönderilerek kredi kartı bilgileri ele geçirilmeye çalışılabilir.

2. Siber zorbalık

- Çocuklar, sosyal medya platformlarında zorbalığa maruz kalabilir.
- Hakaret, tehdit ve özel bilgilerin ifşa edilmesi gibi durumlar siber zorbalığın örnekleridir.
- Siber zorbalığa maruz kalan çocukların ailelerine ve öğretmenlerine başvurmaları önemlidir.

3. Zararlı yazılımlar

- Çocuklar, internetten farkında olmadan zararlı yazılımlar indirebilir.
 - Bilgisayarlara ve mobil cihazlara virüs bulaştırabilirler.
 - Şüpheli linkler ve bilinmeyen dosyalar kesinlikle açılmamalıdır.

Siber Güvenlik için 5 altın kural şunlardır:

1. Yabancılarla Sohbet Etmeyin: Tanımadığınız kişilerle internet ortamında konuşmayın.
2. Zararlı İçerikleri Engelleyin: Kumar, cinsel içerikler ve uyuşturucu gibi zararlı konulara maruz kalmamak için filtreleme kullanın.
3. Bilinmeyen Dosyaları Açmayın: Tanımadığınız kişilerden gelen dosya, mesaj ve e-postaları silin.
4. Kişisel Bilgileri Paylaşmayın: Telefon numaranızı, adresinizi ve aile bilgilerinizi kimseyle paylaşmayın.
5. Gl Şifreler Kullanın: Şifrelerinizi güçlü yaparak başkalarıyla paylaşmayın.

Ebeveynler ve eğitimcilerin bu süreçteki rolü nasıl olmalıdır ?

Ebeveynler ve eğitimciler, çocukların interneti güvenli bir şekilde kullanmalarını sağlamak için çocuklarla açık ve güvene dayalı bir iletişim kurmalılardır. Çocukların çevrimiçi aktivitelerini kontrol etmek ve rehberlik etmek, internette karşılaşılabilecekleri tehlikeler hakkında bilinçlendirmek ve güvenli internet kullanımı konusunda örnek olmalılar.

Çocuklara yönelik nasıl tavsiyelerde bulunmalıyız?

- **Bilinçli Paylaşım Yapın:** Kişisel bilgilerinizi ve fotoğraflarınızı paylaşırken dikkatli olun.
- **Şüpheli Mesajlardan Uzak Durun:** Tanımadığınız kişilerden gelen mesajlara ve e-postalara cevap vermeyin.
- **Sosyal Medya Ayarlarınızı Gözden Geçirin:** Gizlilik ayarlarınızı en güvenli hale getirin.
- **Siber Zorbalığa Karşı Bilinçli Olun:** Siber zorbalığa maruz kalırsanız, durumu aileniz ve öğretmenlerinizle paylaşın.
- **Güvenli Şifreler Kullanın:** Tahmin edilmesi zor, güçlü şifreler oluşturun ve kimseyle paylaşmayın.

SONUÇ

İnternet, doğru ve bilinçli kullanıldığında çocuklar için büyük fırsatlar sunan bir araçtır. Ancak, bilinçsiz kullanım durumunda birçok tehlike ve olumsuz sonuçlar getirir. Çocukların internet ortamında güvenli bir şekilde vakit geçirebilmesi için anne babaların ve eğitimcilerin rehberliği büyük önem taşımaktadır.

Çocuklar siber tehditler konusunda bilinçlendirmeliler. Ve onların güvenli bir dijital deneyim yaşamaları sağlanmalıdır. **Bilinçli ve güvenli bir internet kullanımı, çocukların fiziksel ve psikolojik sağlığını korur.**

KAYNAKLAR

Hd-Life Project. “ Bilgi Teknolojileri ve İnternetin Bilinçli, Güvenli Kullanımı”. Erişim: 4 Şubat 2025 <https://www.guvenliweb.org.tr/dosya/nH58Q.pdf>

Hd-Life Project. “Siber Güvenlik Adlı Kısa Film”. Erişim: 31 Ocak 2025
<https://hdlife.erciyes.edu.tr/index.php#nav-kisafilm>

Güvenli İnternet Merkezi. “Çocuklar İçin Güvenli İnternet Rehberi”. Erişim: 31 Ocak 2025
<https://www.youtube.com/watch?v=9GVDmoQgd9s>

Güvenli İnternet Merkezi. “Güvenli İnternet Hizmeti Mobil Geçiş”. Erişim: 31 Ocak 2025
<https://www.youtube.com/watch?v=snqdyqXlKBo>

Güvenli İnternet Merkezi. “6 Adımda Güvenli İnternet Kullanımı”. Erişim: 31 Ocak 2025
<https://www.youtube.com/watch?v=wF5G3YssXyQ>

